

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobců: a) L. V.
 b) nezletilý R. V.
 zastoupen žalobcem a)

proti
žalovanému: Hlavní město Praha
 sídlem Mariánské náměstí 2/2, 110 00 Praha 1

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v neuvedení úředního záznamu Městské policie hl. m. Prahy č. j. MPPH 81796/200 OŘ 9 z 22. 6. 2021 (správně 2022) o zákroku strážníků na adrese X, do stavu obsahové a věcné správnosti formou opravného úředního záznamu či jeho doplnění, v němž žalovaný prohlásí, že dodatečně zjistil, že informace uvedené v úředním záznamu v rozsahu: *„Toto matka chtěla vydat synovi v bytě, bez účasti otce, což odmítal jak syn, tak otec. [...] slovy ‚Pojď se mnou nahoru‘ se syn odebral k odchodu, neboť evidentně do bytu matky i na její nátlak nechtěl jít.“* jsou nepravdivé a v rozsahu: *„ať se též podílí finančně pan V., že ty brusle koupila ona a že u ní prostě zůstanou [...] při předávání osobních věcí nezletilého syna od své manželky, s níž je v soudním řízení a má obavu ze zdraví syna i svoje, z důvodu napadení“* jsou zavádějící a nepřesné

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobcům **se vrací** z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 4 000 Kč.
- IV. Žalobci nechť soudu do pěti dnů od doručení tohoto usnesení **sdělí** číslo bankovního účtu, na který jim má být vrácen soudní poplatek podle výroku III. tohoto usnesení, anebo sdělí soudu adresu, na kterou jim má být vrácen poštovní poukázkou.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou 18. 11. 2024 se žalobci domáhali ochrany před nezákonným zásahem, jež spatřují v neuvedení shora označeného záznamu městské policie do věcné a obsahové správnosti. Usnesením z 21. 11. 2024 vyzval soud žalobce k odstranění vad žaloby, zejména k upřesnění označení žalovaného zásahu, konkrétně jaké části úředního záznamu považují žalobci za nepravdivé a jakým způsobem by měly být opraveny. Žalobci poté doplnili žalobu obsáhlými podáními doručenými soudu 19. 12. 2024 a 3. 1. 2025 a žalobní petit uvedli do nynější podoby.

2. Soud se musel v první řadě zabývat tím, zda lze žalobu ve správním soudnictví vůbec věcně projednat. Podle § 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále „s. ř. s.“), *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*
3. Podle 4 odst. 1 s. ř. s. *soudy ve správním soudnictví rozhodují o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“), b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu a o kompetenčních žalobách.“*
4. Nezbytným předpokladem jakékoli správní žaloby tak je alespoň minimální dotčení sféry žalobcových veřejných subjektivních práv. Původcem tohoto dotčení přitom musí být správní orgán. Aby bylo možné považovat určitý subjekt za správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., musejí být současně naplněny tři znaky. Za prvé: musí se jednat o orgán moci výkonné nebo jiný typ orgánů v definici uvedený; za druhé: tento orgán rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob; za třetí: toto rozhodování se děje v oblasti veřejné správy.
5. Žaloba je koncipována jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s., podle nějž *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
6. Zároveň platí, že aby soud mohl přistoupit k meritornímu přezkumu tvrzeného zkrácení na právech ze strany správního orgánu, musí být takové zkrácení myslitelné, tedy alespoň hypoteticky možné. Rozšířený senát NSS v rozsudku č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS z 21. 11. 2017 vyložil, že *„pokud je zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, povaze jeho původce či jiným okolnostem ‚zásahem‘ ve smyslu legislativní zkratky v § 84 s. ř. s., i kdyby byla tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném (plausibilním) tvrzení nezákonného zásahu.“* Tento rozsudek byl posléze zrušen Ústavním soudem, ale nikoli pro nesprávnost citovaného názoru, na nějž správní soudy naopak navázaly v dalších svých rozhodnutích (srov. rozsudek NSS č. j. 1 As 202/2018-33 z 10. 1. 2019, bod 27, nebo rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 6 As 108/2019-39 z 26. 3. 2021, bod 81).
7. Okolnosti žalovaného zásahu, které jsou podstatné pro posouzení přípustnosti žaloby, jak je vylíčili žalobci, lze stručně shrnout následovně. Nezletilý žalobce b) byl po rozvodu svých rodičů, žalobce a) a J. K., svěřen v roce 2009 do péče své matky. Dne 20. 2. 2022 se odmítl vrátit z víkendového pobytu u svého otce zpět k matce z důvodu dlouhodobé šikany, domácího násilí, psychického týrání ze strany matky a jejího druha, omezování osobní svobody a strachu zejména z matčina druha. Usnesením soudu ze 4. 3. 2022 byl žalobce a) prozatímně svěřen do péče svého otce a současně byl nahrazen matčin souhlas s výkonem povinné školní docházky v místě otcova bydliště. Toto usnesení bylo žalobci a) doručeno 7. 3. 2022 a již 9. 3. 2022 žalobce b) nastupoval do nové základní školy. Žalobce a) neměl pro

svého syna všechny potřebné věci, včetně oblečení a obutí nebo pomůcek do školy, proto ve dnech 7. a 8. 3. 2022 oba žalobci opakovaně telefonicky jednali s matkou nezletilého o předání těchto věcí i dalšího jeho majetku. Žalobce b) se s ní nechtěl setkat, ale matka podmiňovala předání věcí jeho osobní přítomností, proto se s ní žalobci nakonec dohodli, že k předání konkrétně určených věcí dojde 8. 3. 2022 v 19.00 hodin na chodníku před jejím domem. Jelikož žalobce b) měl ze setkání obavy, manželka žalobce a) předjedнала asistenci městské policie.

8. Hlídka městské policie se na místo dostavila a vysvětlila žalobcům, že nemá pravomoc zasáhnout, pokud J. K. věci dobrovolně nevydá. Poté žalobci zazvonili na zvonek. J. K. vyšla z domu na chodník s jednou igelitovou taškou, v níž byla synova školní taška, lahev na pití a penál. Opakovaně apelovala na syna, aby si s ní promluvil o samotě, stranou od otce a strážníků, poté opodál na lavičce, ale syn nechtěl: řekl, že si s ním může promluvit tam, kde právě jsou. J. K. odpověděla, že kromě oné igelitky jim již žádné další věci nezletilého nevydání, a to ani v budoucnosti, neboť je poříдила výlučně ze svých prostředků. Po jejím odchodu do domu pro občanský průkaz strážník opět poradil žalobcům, ať se ohledně nevydaných věcí obrátí na Policii České republiky (dále „PČR“).
9. O této události sepsala městská policie úřední záznam, jež se týká nynější žaloba. Žalobcům však poskytla pouze jeho číslo jednací, nikoli samotný záznam, ač o něj žádali.
10. Žalobci se obrátili 13. 11. 2022 na PČR v Děčíně s trestním oznámením na podezření z matčiných trestných činů zanedbání povinné výživy a zpronevěry, jichž se měla dopustit právě zadržováním majetku nezletilého. V oznámení uvedli také číslo jednací dotčeného úředního záznamu.
11. Přípisem z 16. 12. 2022 vyrozuměla PČR, MO Čakovice žalobce o tom, že jejich oznámení „*ve věci přestupku proti občanskému soužití – schválnost ohledně předávání věcí*“ bylo podle § 73 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, z důvodu nepříslušnosti k projednání oznámeno příslušnému správnímu orgánu. Žalobci však v žalobě zdůraznili, že neoznámili přestupek, nýbrž trestný čin, a vyslovili hypotézu, že policejní orgán byl ovlivněn dotčeným úředním záznamem, v němž se nepravdivě uvádí, že „*matka chtěla vydat věci v bytě, bez účasti otce, což odmítal jak otec, tak i syn*“; dle úvah policejního orgánu tak zřejmě nedochází k úmyslnému zadržování věcí nezletilého, a nejde tak o podezření na trestnou činnost, ale o přestupek. Žalobci reagovali na toto vyrozumění 30. 12. 2022 dvěma e-maily, v nichž vyjádřili nesouhlas s postupem policejního orgánu, ale PČR jim nijak neodpověděla. Až koncem března 2023 obdrželi vyrozumění Úřadu městské části Praha 19 z 10. 3. 2023 o odložení věci přestupku, neboť odpovědnost za něj zanikla.
12. Žalobci dále uvedli, že z jejich trestního oznámení byla vyčleněna část týkající se *zanedbání povinné výživy*, ohledně níž PČR OOP Děčín-Podmokly zahájila 26. 3. 2023 úkony trestního řízení právě pro podezření ze spáchání trestného činu zanedbání povinné výživy. Zdůraznili však, že v rámci toho bylo šetřeno i podezření na spáchání trestného činu zpronevěry. Orgány činné v trestním řízení přitom vycházely z obsahově nesprávného úředního záznamu. Okresní státní zastupitelství v Děčíně tak v usnesení z 23. 2. 2024 uvedlo: „*Dle úředního záznamu podezřelá před dům donesla igelitovou tašku. Oznamovatel se posléze dožadoval i dalších věcí nezletilého. Podezřelá je chtěla synovi vydat, ale až v bytě bez přítomnosti otce. Syna také vyzvala, aby s ní do bytu šel. To bylo ze strany oznamovatele i nezletilého odmítnuto a následně z místa odešli. [...] u podezřelé nelze shledat úmyslné zavinění, jak jej vyžaduje ustanovení § 206 trestního zákoníku. Podezřelá projevila vůli se na předání věcí podílet.*“

Stanovila si ale určité podmínky, které oznamovatel i jeho syn odmítli akceptovat. Nelze u ní prokázat, že by si se zlým úmyslem přisvojila věci nezletilého, které u ní měl uložené.“ Až při nahlédnutí do spisu 21. 2. 2024 se žalobci mimochodem dozvěděli o věcné nesprávnosti úředního záznamu a až z citovaného usnesení z 23. 2. 2024 zjistili, jaké negativní dopady pro ně tato nesprávnost má. Žalobci proto požádali nadřízené Krajské státní zastupitelství v Ústí nad Labem o výkon dohledu, avšak to jim v přípisu z 25. 4. 2024 sdělilo, že „státní zástupce a ani příslušný policejní orgán konající prověřování není oprávněn přezkoumávat správnost a úplnost údajů zaznamenaných v úředním záznamu orgánu městské policie.“

13. Následně 27. 2. 2024 žalobci zahájili u městské policie pokus o nápravu úředního záznamu, jenž skončil neúspěšně až obdržením vyrozumění Inspekce Městské policie hl. m. Prahy z 11. 9. 2024.
14. Úvodem vlastního právního hodnocení považuje soud za vhodné přesně reprodukovat obsah dotčeného úředního záznamu: *„Dne 8. 3. 2022 [...] obdržela kombinovaná hlídka [...] událost [...] že v ulici X [...] bude čekat pan V., který si vyžádal asistenci MP při odběru osobních věcí pro syna od jeho manželky, s kterou jsou v soudním řízení a má obavu o zdraví syna i svoje, z důvodu napadení. Hlídka dorazila na místo události v čase 19:04 a zjistila na místě následující: Pan V. se synem stáli před domem. Oznamovatel předložil hlídce k nahlédnutí Rozhodnutí soudu o prozatímním svěření dítěte do péče otce, do výkonu rozhodnutí soudu, které bylo ještě v jednání. Pan V. uvedl, že se svým synem si jde k jeho matce pro věci, kterou již předtím informoval z toho důvodu, aby mu věci připravila a mohli si je odvézt. Pana V. hlídka poučila o tom, že přítomnost hlídky MP na místě je výlučně pro to, aby nebylo použito násilí, popřípadě jiné verbální útoky jak z jedné, tak z druhé strany. Dále byl upozorněn na to, že pakliže matka věci dobrovolně nevydá bude muset požádat o asistenci pracovníka OSPOD a Policii ČR. Na toto pan V. kývl a souhlasil. Poté zazvonil na manželku, která následně přišla k domovním dveřím s jednou igelitovou taškou. MP obsah igelitové tašky nezkoumala, jelikož jí to nepřísluší, nicméně p. V. se dožadoval zavazadel více (údajně se mělo jednat o osobní věci syna v jeho péči a brusle). Toto matka chtěla synovi vydat v bytě, bez účasti otce, což odmítal jak syn, tak otec. Matka prohlásila, že jinak nic víc synovi nevydá, ať se též podílí finančně pan V., že ty brusle koupila ona a že u ní prostě zůstanou. Po nátlaku matky na syna slovy ‚Pojď se mnou nahoru‘ se syn odebral k odchodu, neboť evidentně do bytu matky i na její nátlak jít nechtěl. Po tomto se všichni zúčastnění rozešli. [...]“*
15. Žalobci spatřují v úředním záznamu tyto věcné nesprávnosti (chronologicky):
 1. Žalobce a) není manželem J. K., ale jejím bývalým manželem.
 2. Důvodem žádosti o asistenci městské policie byla obava žalobce b) z psychického násilí ze strany matky a z fyzického násilí ze strany jejího druha, a nikoli také obava žalobce a) z fyzického napadení svou bývalou manželkou.
 3. Není pravda, že J. K. nabídl žalobci b) předání také ostatních vyžádaných věcí v bytě, pokud půjde s ní; naopak tvrdila, že mu žádné další věci ani v budoucnu nevydá.
16. Soud zdůrazňuje, že žalobci v rámci několika desítek stran svých podání zmiňují vícero pochybení různých orgánů veřejné moci: např. to, že podali trestní oznámení, ale policejní orgán je vyhodnotil jako oznámení přestupku; nebo že jiné jejich podání se ocitlo v gesci inspekce městské policie bez jejich vůle; nebo že žalovaný měl při vyřizování žádosti o opravu úředního záznamu postupovat pečlivěji. Přesto nemůže být s ohledem na celkovou koncepci žaloby a jejich doplnění, rubra těchto podání i jednoznačné formulace žalobního petitu nejmenších pochyb, že nynější zásahovou žalobou brojí *výhradně* proti neuvedení obsahu příslušného úředního záznamu městské policie do souladu se skutečností. To platí

tím spíš s ohledem na jednoznačnou reakci žalobců na výzvu k odstranění vad žaloby, kterou soud usiloval (úspěšně) právě o ujasnění vymezení žalovaného zásahu. Na straně 11 doplnění z 3. 1. 2025 navíc žalobci výslovně uvedli: „*Nicméně žalobcům je jasné, že nelze po strážnících požadovat doslovné a bezchybné přepisy rozhovorů v úředních záznamech z jimi prováděných zákroků a nepožadují to ani obecně, ani touto žalobou, a ani to neoznačují za žalovaný nezákonný zásah. Ten nastal až, když došlo k nepřistoupení k nápravě nesprávného úředního záznamu MP poté, co se nesprávnosti vyjevily a dotčené a zodpovědné osoby byly žalobci srozuměny s konkrétní obsahovou nepravdivostí části záznamu a negativními důsledky ve sféře žalobců a při postupu OČTŘ.*“ (Podtrhl soud.)

17. Jak soud již předeslal, podmínkou věcného projednání zásahové žaloby je alespoň myslitelné dotčení právní sféry žalobců *tvrzeným zásahem*. Jestliže k zásahu došlo až poté, co žalobci požádali o opravu úředního záznamu, tedy 27. 2. 2024, pak nemohlo být důsledkem tohoto zásahu nic, co nastalo dříve. Z hlediska posuzování dopadů zásahu do právní sféry žalobců tak logicky nemá vůbec žádný význam to, jak policejní orgán naložil s trestním oznámením podaným žalobci či jaké úkony trestního řízení činil (nebo naopak nečinil) před uvedeným datem, tedy ani obsah vyrozumění z 23. 2. 2024.
18. Přesto soud považuje za vhodné poznamenat, že do působnosti správních soudů nepatří hodnocení žádného postupu orgánů činných v trestním řízení (srov. již rozsudek NSS č. j. 7 Aps 1/2010-53 z 18. 2. 2010). Jestliže se tedy žalobci dovolávají svého „*práva na účinné vyšetřování trestných činů*“ (s. 7 doplnění žaloby z 3. 1. 2025), což je podle názoru soudu skutečnou podstatou celé žaloby, pak se nacházejí mimo oblast veřejné správy. Proti krokům orgánů činných v trestním řízení se žalobci musejí bránit prostředky a v mezích, které jim k tomu dává trestní právo.
19. Žalobci dále vyjadřují obavu, že dotčený úřední záznam bude užit v jejich neprospěch v nějakém budoucím řízení. K tomu je třeba uvést, že proti takovému důsledku se mohou žalobci bránit v těchto případných budoucích řízeních, ať už trestních, správních, občanskoprávních nebo před Ústavním soudem, a to právě tvrzeními a důkazy navrženými v nynější věci. Správnost obsahu úředního záznamu, stejně jako jiných běžných písemností vydaných orgány veřejné moci, lze úspěšně zpochybnit prokázáním opaku. Úřední záznam městské policie nepředstavuje pravomocné rozhodnutí, natožpak rozhodnutí o předběžné otázce, o osobním stavu nebo o tom, že byl spáchán trestný čin či přestupek a kdo je spáchal, jímž by byl správní orgán nebo soud vázán (srov. § 135 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, § 9 odst. 2 zákona č. 141/1963 Sb., o trestním řízení soudním, § 52 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, § 57 odst. 3 a § 73 odst. 2 správního řádu). Je na každém orgánu veřejné moci, aby vyhodnotil hodnověrnost a důkazní váhu úředního záznamu ve světle ostatních důkazů, a na žalobcích, aby předkládali důkazy svědčící opaku a využili ty opravné prostředky, které mají v daném případě k dispozici.
20. Jakkoli soud lidsky chápe, že žalobcům může principiálně vadit, že jsou v určitém úředním dokumentu zachyceny nepřesné nebo přímo nesprávné skutečnosti, tak *samotná existence* takového dokumentu ještě nepředstavuje dotčení jejich právní sféry, nemá na jejich životy žádné reálné dopady. Ty může mít, až když se tento úřední záznam nějak *projeví* v jejich právních poměrech, typicky prostřednictvím určitého úkonu orgánu veřejné moci nebo jeho absence. V takovém případě však musejí žalobci bránit svá práva v příslušném řízení či v reakci na jiný postup správního orgánu.

21. Přesto soud pro úplnost uvádí, že v úředním záznamu nespatřuje nic, co by vrhalo na žalobce nepříznivé světlo, bylo urážlivé nebo se dokonce dotýkalo jejich důstojnosti. I *případné* rozhodnutí žalobce b) nejít se svou matkou dovnitř domu pro své věci by se s ohledem na žalobci tvrzené okolnosti jevilo jako zcela pochopitelné. A ohledně údajných obav žalobce a) o jeho zdraví je třeba podotknout, že v úředním záznamu není označen zdroj těchto obav – tím mohl být i někdo jiný žijící v domácnosti s jeho bývalou manželkou, jenž se před jejím domem pochopitelně mohl vyskytnout.
22. Neprovedení opravy úředního záznamu se samo o sobě nemůže nijak dotknout právní sféry žalobců, a nemůže tedy jít o zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro nepřípustnost.
23. Výrok o náhradě nákladů řízení jeho účastníků se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., podle níž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže žaloba byla odmítnuta.
24. Soud zároveň rozhodl o vrácení zaplaceného soudního poplatku, jenž činil 2 000 Kč za každého z žalobců. Tento postup se opírá o § 10 odst. 3 poslední věty zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, jenž stanoví, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Soudní poplatek bude žalobcům vrácen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a zákona o soudních poplatcích) na bankovní účet, z něž byl zaplacen, pakliže žalobci ve stanovené lhůtě nesdělí soudu za tímto účelem číslo jiného bankovního účtu nebo nepožádají o vrácení soudního poplatku poštovní poukázkou.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 13. února 2025

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu